

Navn _____

Årsplan

2020-2022

Vestby Naturbarnehage

Avd. Knerten

Kontakt info:

Mail styrer: sundbytoppen@gmail.com

Telefon bhg: 4808 0870 (ikke sms)

Besøksadresse: Garderveien 77, 1540 Vestby

Innholdsfortegnelse

Verdigrunnlag og viktige prinsipper i vårt arbeid	4
2-årig progresjonsplan	7
Progresjon.....	13
Barns medvirkning og demokrati i barnehagen.....	17
Bærekraftig utvikling.....	21
Halvårs evaluering av avdelingenes arbeid med fagområdene 2020-2021	22
Halvårs evaluering av avdelingenes arbeid med fagområdene 2021-2022	24
Mangfold og likeverd	29
Livsmestring og helse.....	37
Helårs evaluering av avdelingenes arbeid med fagområdene 2020-2021:	38
Helårs evaluering av avdelingenes arbeid med fagområdene 2021-2022:	40
NOTATER:	42
Kalender 2020-2021	46
Kalender 2021-2022	47

Årsplanen er fastsatt av SU juli 2020.

Verdigrunnlag og viktige prinsipper i vårt arbeid

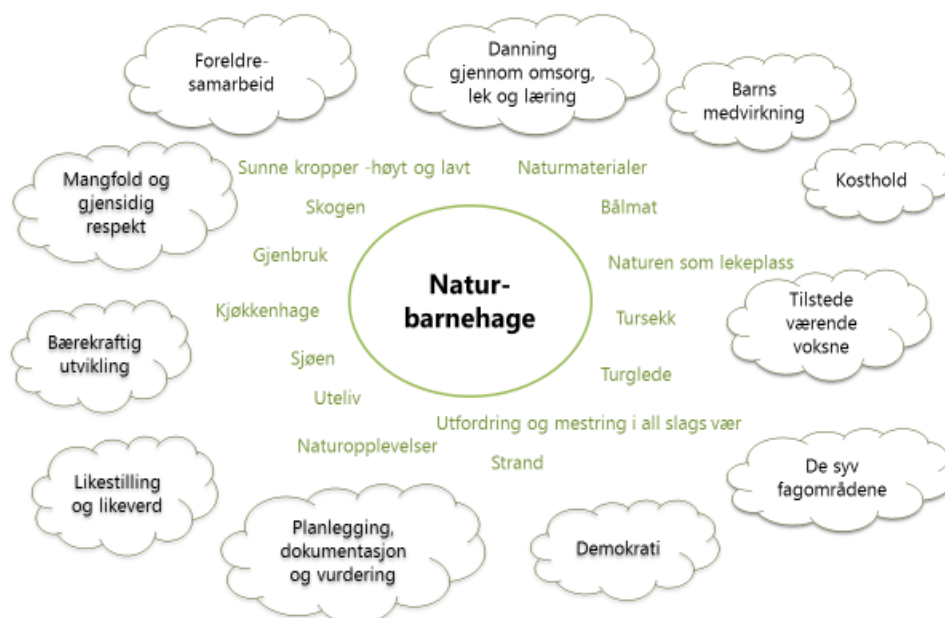
Om årsplanen

Ifølge rammeplan for barnehager (2017), skal årsplanen være et arbeidsredskap for personalet og dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. For å synliggjøre hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold har vi lagt inn refleksjons-sider som henger sammen med rammeplanen, progresjonsplan for fagområdene og våre felles «naturkjerneverdier». Dette vil være grunnlaget for vårt vurderingsarbeid av det pedagogiske arbeidet i barnehagen gjennom hele året.

Barnehageloven - Barnekonvensjonen – Rammeplanen - Vedtekter

Vestby naturbarnehager drives etter lov om barnehager med forskrifter og skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til. Rammeplan av 1.august 2017 er styrende for all pedagogisk virksomhet i barnehagen. Vedtekter for Vestby naturbarnehager regulerer ferie, planleggingsdager og andre praktiske forhold.

Våre kjerneverdier:

Foreldresamarbeid

Den daglige kontakten og dialogen med foresatte er utgangspunktet og viktigste kanal for samarbeidet. Årlig er det 2 foreldremøter. Foresatte blir invitert til 2 utviklingssamtaler, og det kan gjennomføres flere ved behov.

Samarbeidsutvalget (SU) skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og hjemmene, og består av representanter fra barnehagens ansatte og ledelse, samt foreldrenes representanter i barnehagen. I SU sitter det like mange representanter fra foreldrene som det gjør fra personalgruppen. SU har medvirkning i planleggingsarbeidet i barnehagen, og skal legge til rette for trivsel og positiv utvikling for barnehagen, barna, foreldrene og ansatte. SU fastsetter også barnehagens årsplan.

Dugnad kan gjennomføres to ganger i året, SU er da delaktig i dette arbeidet: Delaktigheten er både med planlegging og praktisk i gjennomføring.

Foreldreaktiv tilvenning og overganger

Vi praktiserer foreldreaktiv tilvenning. Det starter med et informasjonsmøte eller besøk litt i forkant av oppstart. Det er ønskelig at foreldrene skal være til stede sammen med barnet i barnehagen de første dagene når barnet starter. Foreldrene deltar i barnehagens aktiviteter og rutiner, slik at barnet får en myk og trygg overgang til barnehagehverdagen.

Overganger skjer også innad i barnehagen. Når barn bytter avdeling, skal vi bruke god tid til å planlegge og legge til rette for at denne overgangen oppleves som trygg for barnet og for foreldrene.

Sammenheng og overgang mellom barnehage og skole/SFO

Vestby kommune har en felles plan for overgang mellom barnehage, skole og SFO som vi er en del av. Dette er for å bidra til godt samarbeid mellom barnehage og skole/SFO ved skolested.

Samarbeid med andre instanser

Vi samarbeider med PPT, barnevernet og helsestasjonen, hvor vi har et felles mål om å handle til barnets beste. Barnehagemyndigheten og PPT samarbeider om ressursteam som er et veiledningstilbud til barnehagene i kommunen. Hensikten er tidlig innsats for å gi riktig hjelp til barnets beste.

Barnehagens verdigrunnlag

Rammeplanen 2017, s.7: «Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg, lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg og danning skal sees i sammenheng.»

Det fremgår av *Barnehageloven § 1* at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet, naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet danner grunnlag for allsidig utvikling.

Pedagogisk tilsyn

Siste tilsyn ble gjennomført fra kommunen oktober 2018.

Temaer 2020/2022

Temaer for denne årsplanperioden er knyttet til vår naturprofil, vårt arbeid gjennom IBS prosjektet og satsningsområde for språkutvikling, språkløyper de to neste årene. Temaene er:

1. NATUR
2. IBS og Lek
3. Språkfokus
4. Fysisk miljø

Avsluttende satsingsprosjekt: Inkluderende barnehage- og skolemiljø – IBS

Vestby naturbarnehager deltok sammen med kommunale og private barnehager, skoler og SFO i Vestby i en felles toårig kompetanseutvikling om inkluderende barnehage- og skolemiljø fra 2018-2019. Målet har vært å styrke barnehagenes, skolenes og eieres kompetanse til å skape og opprettholde gode barnehage- og skolemiljøer, og

forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser. Dette er avsluttet fra Udir, men vi og Vestby kommune vil fortsette dette prosjektet.

Satsingsprosjekt de neste to barnehageårene: Språk og språkløyper

Vi vil de neste to årene fokusere ekstra på språk, og ønsker å bruke kompetanseutviklingspakkene i språkløype som en del av dette utviklingsarbeidet. Målet er å utvikle kompetansen til barnehagelærere og ansatte i barnehagene om språk, lesing og skriving. Kunnskapsdepartementet står bak strategien, og Lesesenteret har fått ansvar for gjennomføringen, i samarbeid med Skrivesenteret og Utdanningsdirektoratet.

Refleksjonsarbeid

Rammeplan 2017, s. 38 «Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Det kan også bidra til en åpen diskusjon om barnehagens formål, innhold og oppgaver. Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet. På denne måten kan personalet lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.»

Barnehagen skal jevnlig vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet. Dette arbeidet kvalitets sikrer Vestby naturbarnehage med årsplanens refleksjonssider som skal brukes aktivt av personalet gjennom hele barnehageåret. Pedagogisk dokumentasjon er en kollegial arbeidsmåte som bidrar til at barnehagen blir en lærende organisasjon. Hensikten er å utfordre og videreutvikle personalets syn på barn, på læring og på kunnskap, ikke å vurdere og dokumentere ferdigheter og kunnskaper, trivsel og erfaringer hos enkeltbarnet.

Progresjonsplan

Barnehagens personale skal introdusere, legge til rette for og arbeide for at barna skal mestre eller oppleve progresjon innen de 7 ulike områdene. Det er et mål at alle områdene med ulike temaer skal berøres i løpet av en toårs periode.

2-årig progresjonsplan

		Fase 1	Fase 2	Fase 3
Kommunikasjon, språk og tekst	Rim, regler og litteratur	Gjenkjenne, delta på sanger, rim og regler Bildebøker Gjenkjenne bokstaver, tall og figurer	Bøker: Kortere bøker med sammenhengende historier og bilder til. Lære enkle rim, regler og sangleker.	Rime, dikte, tulle med ord spontant og planlagt Humor, fortelle en historie med sammenheng. Forstå oppbyggingen og bruk av gåter og vitser
	Samlingsstund	Vente på tur, holde konsentrasjon i opptil 5 min	Sitte rolig uten voksehjelp og være deltagende i samlingsstund.	Kunne fremme egne meninger i samlingsstund.
	Språkbevissthet	Enkle daglige ord og setninger. Ord på gjenstander, følelser og personer. Tolke kroppsspråk.	Rime, dikte, leke og tulle med ord. Lekelesing og lekeskriving. Kunne bruk språk i konfliktsituasjoner.	Kunne utvide og bruke et rikt og riktig språk, eks. bøye verb riktig, abstrakte begreper. Kunne skrive eget navn/bokstaver/tall.
	Skriftlig / visuell informasjonskultur i barnehagen	Bilder som info.	Barna blir obs på å bruke ukeplan/månedspan og eventuell dagtavle.	Hjelpeansvar for ferielapper, innbydelsler og plakater.
	Digitale ferdigheter og erfaringer	Se på bilder og videoer som visuell pedagogisk formidling på internett. Spille språkspill, og høre enkle eventyr og sanger gjennom digitale pedagogiske verktøy. Enkel bruk av pedagogiske apper på Ipad,	Bruke Ipad - åpne, bruke, finne apper. Begynne å bruke Ipad som oppslagsverk. Betjene enkel pedagogisk programvare/apper på Ipad.	Ta bilder. Følge veien fra bilde på tlf til vegg. Kjennskap til ulike medier. Bli kjent med PC tastaturet.
	Beskjeder	Evne til å forstå beskjeder.	Formidle beskjeder til andre Føre samtaler med hele setninger	Gi beskjeder og instruksjoner i mindre grupper. Fortelle sammenhengende.
	Spill	Bli kjent med store figurer og brikker i spill.	Spille spill med voksehjelp. Språkspill.	Spille spill selvstendig
Kropp, bevegelse, mat og helse	Bevegelse	Skli, hoppe og klatre. Gå korte turer med og uten sekk. Øve på selvstendighet i forhold til påkledning. Bevegelsessanger.	Hinke, balansere og klatre Mestre å skifte klær selv. Mestre ulendt terreng. Danse/ rytmebevegelser. Introduksjon til sportsaktiviteter. Utvikle grov motorisk utholdenhet.	Gå på dagsturer. Utvikle rytme og enkelte sportsgrener.
	Hygiene	Vaske hender før måltider, etter dobesøk og helst ved ankomst og avreise i barnehagen. Er Bryggerhuset tilrettelagt for dette? Kan et alternativ være: Vaske hender før og etter måltider, etter bleieskift/dobesøk og øve på å vaske hender selv ved behov.	Ta initiativ selv til å vaske hender Jobbe med smittevernforståelse. Slutte med bleie, og trene på å være i forkant med å gå på do.	Forståelse av smitteveier, og hvorfor vi har smittevern rutiner Gå på do alene.
	Fra jord til bord og dyrestell	Førstehåndserfaring med f.eks. egg plukking. Bli bevisste hvor melk og andre matvarer kommer fra. Bli kjent med og trygge på dyrene. Lære om empati i forhold til dyra. Lære dyrelyder.	Se på slakting/ sløyting. Førstehåndserfaring med livssirkelen for planter og dyr. Begynnende forståelse for dyrenes integritet, behov. Være med på dyrestell, se dyrenes behov.	Lære om «fra jord til bord» Delta i sløyting av fisk eller slakting. Så, plante, stelle og vanne. Kjenne rutiner og kan utføre oppgavene rundt dyrestellet selvstendig. Forstå forskjell på produksjonsdyr og kjæledyr.
	Mat og måltider	Be om ønsket pålegg. Øve på å spise selv. Mestre tallerken og enkle spiseredskaper. Erfaringer med nye smaker og konsistenser Delta i samtaler under måltidet. Fra tatekopp til kopp Ikke kaste mat på gulvet. Trene på å sitte rolig under måltidet Delta i enkel matlaging Hjelpe til med å rydde av bordet, f.eks egen flaske og matboks.	Ordensvakt. Være med å tilberede måltid. Dekke på og av bordet. Bruke bestikk. Konversere under måltidet, ta ansvar for det praktiske og for stemningen rundt bordet. Tørre å smake på nye smaker. Smøre maten selv. Bordskikk – be om matvarer, høflighetsfraser.	Trene på å spise uten å søle, kunne tørke seg rundt munnen. Ryddehjelp. Hjelpe andre til god bordkonversasjon. Feie og vaske bord etter måltid. Forståelse av mathygiene. Forståelse av sunn og usunn mat, og hvordan den påvirker kroppen.
	Hvile	Faste sovnetider.	Hjelp til avkobling/hvile.	Selvregulering av hvile.
	Grenser for egen kropp	Si fra når andre kommer for nær.	Trene på å regulere adferd til andre ved å snakke i stedet for fysisk kommunikasjon når egne grenser trues.	Trygghet til å si fra om egne grenser.

	<i>Svømming</i>	Frivillig vanntilvenning (Frivillig familietilbud på Cato senteret)	Begynnende svømmeopplæring.	Svømmeopplæring. Svømme- tørre å prøve/utfordre seg selv. Forstå eget ferdighetsnivå.
	<i>Påkledning</i>	Benevne påkledning og klær/bli bevisste på vær og vind. Sette ord på handling og lære «garderobe» -ord. Øve på selvstendighet i forhold til påkledning.	Mestre å kle på seg Forstå vær og påkledning.	Selvstendighet Vurdere hensiktsmessig på kledning etter været.
Kunst, kultur og kreativitet	<i>Forming</i>	Bli kjent med kunstteknikker og materialer. Prosess i stedet for produkt. Prøve ulike formingsverktøy og materialer. Er ikke dette gjentakende? Bytte ut med: Bli kjent med ulike formingsverktøy og materialer.	Utvikle teknikker og materialbruk, og Prøve ulike arbeidsredskaper. Bli kjent med foto og film til formidling. Utvikle finmotorisk utholdenhet.	Mer opptatt av ferdig produkt Mestre bruk av ulike formingsverktøy som saks, tusj, fargelegging, maling, tegning etter modell, fritegning Mestre ulike arbeidsredskaper som hammer og spiker, sag, spikkekniv og øks.
	<i>Sang og musikk</i>	Introdusere instrumenter. Lytte til musikk. Synge enkle bevegelsessanger.	Mestre å bruke instrumenter rytmisk. Lære sanger til høytider og feiring som jul, karneval, påske, 17.mai, mm	Bruke instrumenter og øve inn sanger til fremføring. Leke sangleker på egenhånd. Erfare musikk som underholdning, følelser, mm, som forsterker til dans.
	<i>Teater og dramalek</i>	Få erfaringer med fortellinger og eventyr gjennom konkrete og lek.	Spille ut inspirasjon fra for eksempel bøker, sanger, historier og andre kunstformer planlagt og spontant i rollelek.	Være deltagende i forestilling. Fremføre og dramatisere sanger og eventyr. Oppleve forestilling utenfor barnehagen innenfor en eller flere kunstarter.
Natur, miljø og teknologi	<i>Turer og utemåltid</i>	Turer nært Utetid hver dag. Få erfaringer med ulikt vær og ulike årstider. Bli kjent med skog og sjø der det er i nærmiljøet. Bli kjent med akebrett Spise mat ute Spise på tur. Båloplevelser.	Oppdagelsesferd i lokalt miljø, se forskjeller mellom sjø/land/by/tettsteder. Vise ansvar for eget utstyr. Vise respekt for farer. Begynne å bruke ski som fremkomstmiddel. Lage mat på bål. Kjenne til vestsikkerhet.	Være lengre ute, utvide horisonten, vise utholdenhet og tålmodighet på tur. Kjenne til turregler. Vente på hverandre. Spikkereglene. Mestre ulike skiaktiviteter. Kan tenne opp bål. Kan lage ulike måltider / matretter ute. Kjenne til de faste turstedene, turregler.
	<i>Kjøkkenhage</i>	Bli kjent med frø som vokser til blomster eller planter/grønnsaker vi kan spise.	Vi sår. Være med på å høste. Lage mat av det vi har produsert. Bli kjent med nye vekster.	Være aktivt med i kjøkkenhagen / drivhuset og få en forståelse for denne prosessen, fra frø til plante. Være med å luke og vanne i kjøkkenhagen/ drivhuset.
	<i>Produksjon</i>	Være med på baking fra mel til ferdig bakst. Delta i enkel mattilberedning	Erfare at råvarer kan blir til et produkt når det foredles. Lære at råvarer må til for å skape et produkt, f.eks. epler – eplesaft og ull - genser	Fordyping i en produksjonsprosess, f.eks. lage papir..
	<i>Naturen rundt oss</i>	God tid til undring Lære å benevne hovedgrupper: fisk, fugl, dyr, insekter, trær og planter	Dybdekjennskap til utvalgte liv i naturen.	Respekt for natur, dyre- og planteliv. Utvide dybdelæringen til flere naturtema og liv i naturen.
	<i>Resirkulering/kretsløp</i>	Enkel kildesortering. Spørløs ferdsel (Vi tar med søpla vår hjem fra tur)	Sortere søppel og resirkulere. Kompostere.	Lære om flisfyringsanlegg og andre fyringsformer. Kjenne til nedbrytingstid for ulik søppel.
	<i>Strand og vann</i>	Utforske og kjenne på sand/vann der det er i nærmiljøet. Forskjell på saltvann og ferskvann. Sanseopplevelser. Temperaturforskjeller. Bruke naturmaterialer.	Oftere turer til vann/strand. Forståelse for sikkerhet ved vann. Bruke strand til forskjellige aktiviteter. Oppleve strandlivet og dyrelivet i fjæra.	Forstå og følge sikkerhetsrutiner naturlig. Hjelpe til å lære de yngre om sikkerhet.
	Antall:	<i>Tid</i>	Innføre enkle tidsbegreper (f.eks. lunsj)	Utvide forståelse for tidsbegrep gjennom f.eks. sammenligning.
<i>Plasseringsbegreper</i>		Enkle begreper som f.eks. oppe / nede og oppå / under.	Utvide begrepene: Over, under, ved siden av, foran, bak etc.	Forståelse av begrep om posisjoner. Kjennskap til kart.

	Telling, mål, vekt og volum	Telle tær, fingre og andre enkle hverdags ting opp til 10. Sandkasse og vannlek.	Peketelling på opptil 20. Bli kjent med volum i lek og matlaging.	Telle mengder, former, størrelse og begrepslæring. Trene på vekt og volum, enkle pluss- og minus stykker.
	Mønster, former og sortering	Sortere og kjenne igjen farger Enkle klosser. Puttekasser, lære å kjenne igjen.	Enkle konstruksjonsleker. Begynne innføring av enkel sortering.	Mer krevende konstruksjonsleker, større byggverk. Se og lage mønster. Kunne sortere innenfor ulike kriterier f.eks. pelsdyr i klov og hovdyr.
Etikk, religion og filosofi	Høytider og tradisjoner	Introduseres for symboler i høytider og bursdagsfeiring. Bli kjent med sanger knyttet til tradisjoner og høytider Lære om symboler (eks. flagg, julenisse og påskekylling)	Være deltagende i å markere høytider og bli kjent med tradisjoner Jul, påske 17.mai, FN-dag, samedagen, barnas bursdager.	Forståelse og kunnskap bak høytider og tradisjoner knyttet til livsløpet (f.eks. dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelse). Forståelse for kulturelle høytider f.eks. Samefolkets dag.
	Skikk og bruk	Begynnende læring av hilse- og avskjedsfraser og bordskikk.	Mestre å bruke høflighetsfraser og vite hva som er god oppførsel blant mennesker.	Mestre å snakke med fremmede på en høflig måte f.eks. låne bøker, takke for seg, ønske velkommen.
	Livsløpet	Introduksjon av alder; f.eks. baby, barn, voksen, gammel	Introduksjon og erfaring med livets start og slutt gjennom f.eks. årstider.	Delta i møte med eldre, trene på omsorg for og kjenne igjen behovene hos barna på småbarnsavdelingen / yngre søsken. Empati. Eksistensielle spørsmål.
	Motstand og problemløsning	Kjenne på følelser i motgang og medgang. Få støtte til å øve oss på å løse enkle konflikter med ord og handlinger	Trene på å finne vei ut av et problem.	Trene på positiv tenking og problemløsning.
	Kulturell bakgrunn og forskjellighet	Fokus på ulikheter som verdifulle og naturlige gjennom f.eks. forskjellighet i familiestruktur, matvaner, hudfarge, språk og tradisjon.	Bli kjent med ulike kulturer og begreper knyttet til forskjellighet i Norge og andre land.	Sosial kompetanse angående likeverd – lære om alle barns bakgrunn og kultur på avdelingen.
Nærmiljø og samfunn	Hjemsted	Familien min, hjemmet/hjemmene mine	Bli kjent med ulike boligfelt/boområder rundt barnehagen.	Kunne noe historie om hjemsted, familierelasjoner, adresser.
	Lokalmiljø	Bli kjent i barnehagen min. Bli kjent med barnehagens nærmiljø	Kjennskap til natur og landbruk Bibliotekurer. Kjennskap til ulike turplasser.	Vite hvor bibliotek, kirke og andre kulturelle bygg i nærmiljøet ligger. Besøke andre barnehager. Skolebesøk.
	Trafikk	Trafikkregler på lekeplassen og på tur, f.eks se seg for når man går over veien eller parkeringsplass.	Begynnende trafikkforståelse. Lære om regler når vi reiser med minibuss.	Mestre trygg ferdsel i kjent trafikkmiljø. Trafikkforståelse. Reise med offentlig kommunikasjon.
	Samarbeid	Lære å dele. Vente på tur. Vise empati og omsorg	Fokus på de enkle tingene rundt samarbeid.	Ta initiativ selv til samarbeid.
	Demokrati	Medbestemmelse. Få muligheten til å ta valg og være med på å bestemme over enkle nære ting.	Bli sett og hørt: få oppleve demokratiske prinsipper.	Gjennomføre valg, og lære om konsekvensene.
	Nødetater	Leke med sykebil, brannbil og politibil. Starte med brannøvelser. Bli kjent med sanger/regler og figurer som illustrerer nødetatene	Delta på pedagogiske brannopplæringsprosjekt. Se på brannbil eller sykebil.	Besøke brannstasjon. Snakke om brannikkerhet hjemme. Lære enkel førstehjelp og varsling av nødetater / voksne.
	Vaktmesteroppgaver	Få være med på praktiske gjøremål i hverdagen. Sjøppelplukking.	Vise initiativ til å hjelpe til. Hjelp voksne til å se avvik, og varsle om f.eks at det mangler dopapir.	Kildesortering. Rydde årstidsleker. Være med å reparere leker. Forstå ødelegging og regulere adferd i forhold til det.
	Yrker	Lære enkle yrkesbegreper gjennom barnas leker og erfaringer	Lære om foreldrenes yrker og oppmuntre til rollelek.	Fordype seg i noen yrker.
	Innemiljø	Sanselek. Leker i barns høyde. Boltrelek Støtte til utvikling av rollelek	Miljøer som stimulerer til rollelek, konstruksjonslek, fysisk aktivitet og mulighet for å dyrke interesser. Tilgang til å bruke språkmateriell	Tilgang til læringsmiljøer med fokus på utforskning, fordypning i faktabøker, konstruksjonsleker og kjente leker som innbyr til utforskende lek.

August og september		
Møter, kurs, kompetanseheving og behov for veiledning: Plandager Personalmøter Refleksjonsmøter Pedletermøter Opplæringskurs for nytilsatte VNB Kurs i kommunen for nytilsatte pedagoger Brannvernleder kurs Verneombudskurs Foreldremøte		Oppgaver med frister/pedagogisk årshjul: GDPR – rydde i barn som har sluttet Plandagene Personalmøter Oversiktsplan med hovedpunkter for refleksjonsmøter dette halvåret Detaljert plan for refleksjonsmøtene denne perioden Månedspan/brev Plan for ubunden tid dette bhg.året Trygg og klar (4 års kontroll) – plan for barnehageåret Barnelister Allergi/matintoleranse oversikt til kjøkkenet Plan for pedletermøter Foreldremøte høsten Plan for utviklingssamtaler høsten Oppstarts samtaler nye barn Brannvernmåned september Pedagogmøte i VNB Fadder/mentor ordning Merkedager på høsten
Eventuelle observasjoner/kartlegging (behovsprøvet) og spesped hensyn:		
Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	Natur: Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. <i>Rammeplan s.10</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Vi legger vekt på kildesortering, resirkulering og nedbryting. - Vi skal gå på turer i skog og mark. - Vi skal bruke bussen til å komme oss på besøk til tursteder andre steder enn rundt barnehagen. - Vi går gjennom reglene vi har når vi er på tur utenfor barnehagen. 2021-2022:

Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	<u>IBS / Lek:</u> Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. <i>Rammeplan s.33</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Vi kommer i gang med nytt barnehageår, blir kjent med nye barn og legger vekt på trygghet, trivsel, relasjoner og vennskap. - Vi er én barnehage og skal se alle under ett. - I september har vi en brannvernuke hvor vi har brannøvelser, skolegruppa besøker brannstasjonen og vi bruker Brannbamsen Bjørnis som pedagogisk materiell.
		2021-2022:
	<u>Språkfokus:</u> Vi har valgt oss ut bøkene om trollet Tambar, av Tor Åge Bringsværd, og vil ha fokus på et utvalg av disse bøkene gjennom hele barnehageåret. Barnehagen skal bidra til å oppleve spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale. <i>Rammeplan s.48</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Bli kjent med Tor Åge Bringsværd, de fleste kjenner han igjen fra forrige barnehageår. - Samlingsstunder med sanger og fortellinger som er kjente for barna. - Vi starter opp igjen språkgruppene våre. - Brannvernuke i September – Brannbamsen Bjørnis
		2021-2022:
	<u>Fysisk miljø:</u> Barnehagen skal inspirere til ulike typer lek ved organisering av rom, tid og lekemateriale. <i>Rammeplan s.20</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Avslutte å rydde opp i kjøkkenhagen. - Vi setter i stand avdelingen for nytt barnehageår. - Vi er mye ute og vil legge til rette for godt fysisk miljø både ute i barnehagen og på turstedene våre.
2021-2022:		

Refleksjon av perioden:

Hva fungerte godt og mindre godt i denne perioden? Hvorfor?

Hva bør vi videreføre, og hva bør vi bli bedre på i neste periode? Hvorfor og hvordan?

2020-2021:

2021-2022:

Progresjon

Rammeplanen 2017 s.44

Alle barn skal få tilbud om aktiviteter som er tilpasset alder og forutsetninger, og skal få oppleve utvikling både enkeltvis og på avdelingsvis. I vår barnehage ser vi barnets utvikling og modning gjennom barnehagetiden som en helhet fra de yngste sine behov for sansemotoriske utfordringer til de eldres behov for kunnskap og svar på spørsmål. For at barna skal få oppleve progresjon, utformes planer og aktiviteter der barna får mestringsfølelse, og at hver enkelt får noe å strekke seg etter. Barna skal oppleve progresjon i aktiviteter, fysisk miljø og materialer når barna går over til en avdeling med eldre barn.

Se også progresjonsplanen bakerst i årsplanen.

Refleksjon rammeplan:

Hvordan legger vi til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer, og utforming av fysisk miljø?

Hva legger vi i ordet progresjon i barnehagens innhold?

Hvordan legger vi til rette for progresjon i barnehagens innhold for alle barn?

Tips

Film ca 3.15 min: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/film-mestring-i-barnehagen/>

Oktober og november		
Møter, kurs, kompetanseheving og behov for veiledning: Felles pedagogsamling VNB/Kroer Felles fagsamling VNB/Kroer Refleksjonsmøter Fagmøter Pedledermøter Personalmøter Kurs – overgang bhg-skole		Oppgaver med frister/pedagogisk årshjul: Trygg og klar Utviklingssamtaler FN dagen Månedspan/brev TRAS Andre observasjoner Barn som bør meldes opp til ressursteam
Eventuelle observasjoner/kartlegging (behovsprøvet) og spesped hensyn:		
Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	Natur: Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. <i>Rammeplan s.52</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Vi ser på kjennetegn og forandringer i naturen om høsten. - Vi begynner med matlaging på bål. - Vi går gjennom regler vi har ved båltenning, og har brannøvelse i skogen. - Vi skal ha samarbeidsleker i skogen. 2021-2022:

Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	<p><u>IBS / Lek:</u></p> <p>Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. <i>Rammeplan s.8</i></p>	<p>2020-2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi skal ha et stort felles prosjekt fra FORUT, som ender med felles høstsuppe på FN-dagen. - Vi reflekterer og under oss over likheter og forskjeller i andre kulturer. <p>2021-2022:</p>
	<p><u>Språkfokus:</u></p> <p>Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. <i>Rammeplanen s.10</i></p> <p>Barnehagen skal bidra til at barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. <i>Rammeplanen s.55</i></p>	<p>2020-2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reflekseventyret om Refleksengelen og mørketrollet - Språk og musikk fra forskjellige kulturer - Fortellinger, musikk og video fra FORUT - Fortsette med Tor Åge Bringsværd - Tambar og trollkjæringa <p>2021-2022:</p>
	<p><u>Fysisk miljø:</u></p> <p>Det fysiske miljøet skal fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. <i>Rammeplan s.9</i></p>	<p>2020-2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi bruker FN og FORUT-materiell. - Vi skal ha refleksdag. - Vi rydder og forbereder oss til vinter ute. - Vi markerer Halloween. <p>2021-2022:</p>

Refleksjon av perioden:

Hva fungerte godt og mindre godt i denne perioden? Hvorfor?

Hva bør vi videreføre, og hva bør vi bli bedre på i neste periode? Hvorfor og hvordan?

2020-2021:

2021-2022:

Barns medvirkning og demokrati i barnehagen

Barns medvirkning, *Rammeplanen 2017 s.27*

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov (..) Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov»

I det fysiske miljøet på avdelingen skal vi synliggjøre hva barna har fokus på. Miljøet skal innby til lek, læring og undring innenfor det barna er interessert i, og etter barnas alder og modning.

Demokrati, *Rammeplanen 2017 s.8*

«Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltagelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter (..) Ulike meninger og perspektiver skal få komme til uttrykk og være utgangspunkt for utviklingen av barnehagen som demokratisk fellesskap.»

Refleksjon rammeplan:

Hva legger vi i begrepet bærekraftig utvikling?

Hvordan jobber vi i vår barnehage for å fremme bærekraftig utvikling?

Hvordan bidrar vi til at barna blir kjent med naturens mangfold og opplever tilhørighet til naturen?

Tips:

Film ca 1,30 min: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/film-resonnering/>

Desember		
Møter, kurs, kompetanseheving og behov for veiledning: Refleksjonsmøter Fagmøter Pedledermøter Personalmøter		Oppgaver med frister/pedagogisk årshjul: Trygg og klar Utviklingssamtaler FN dagen Månedspan/brev TRAS Andre observasjoner Barn som bør meldes opp til ressursteam Halvårsevaluering Merkedager våren 2021 Barn med fri rundt jul
Eventuelle observasjoner/kartlegging (behovsprøvet) og spesped hensyn:		
Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	Natur: Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi. <i>Rammeplan s.53</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Vi ønsker å hente juletre til barnehagen. - Vi bruker resirkulering og naturmaterialer til julegaver og julepynt, men også materialer i vi har i barnehagen. - Vi legger til rette for at barna alltid skal kunne bruke redskaper og materialer i vi har i barnehagen for å utforske sin egen kreativitet.
		2021-2022:

Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	<u>IBS / Lek:</u>	2020-2021:
	Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi skal på julegudstjeneste i kirken. - Vi skal bake pepperkaker og lussekatter. - Vi skal ha felles nissefest og adventssamlinger i barnehagen. - Vi skal ha julebord med julemat.
	Personalet skal støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem. <i>Rammeplan s. 55 og 22</i>	2021-2022:
	<u>Språkfokus:</u>	2020-2021:
	Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. <i>Rammeplanen s. 9</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Julesanger - Julefortellinger - Enkel innføring i juleevangeliet, uten å forkynne.
<u>Fysisk miljø:</u>	2020-2021:	
Det fysiske miljøet skal gi barna mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. <i>Rammeplan s.48</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Vi lager julepynt og pynter avdelingen. - Vi skal ha adventskalender, som vi lager selv. - Julemusikk 	
	2021-2022:	

Refleksjon av perioden:

Hva fungerte godt og mindre godt i denne perioden? Hvorfor?

Hva bør vi videreføre, og hva bør vi bli bedre på i neste periode? Hvorfor og hvordan?

2020-2021:

2021-2022:

Bærekraftig utvikling

Rammeplanen 2017 s.10-11

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det»

Barnehagen skal bidra til at barna tenker gjenbruk og resirkulering, og legge grunnlag for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Refleksjon rammeplan:

Gi eksempler på hva du forstår med anerkjennelse av barn som:

- Har et eller flere språk utenom norsk som de forholder seg til i hjemmet
- Har en annen familiesammensetning enn mor, far og barn

Forholder seg til andre religioner/livssyn enn den kristne

Halvårs evaluering av avdelingenes arbeid med fagområdene 2020-2021

Bruk progresjonsplan og månedsplanene i arbeidet.

Fornøyd med:	Må jobbe mer med:
Kommunikasjon, språk og tekst:	
Kropp, bevegelse, mat og helse:	
Kunst, kultur og kreativitet:	
Natur, miljø og teknologi:	

Fornøyd med:	Må jobbe mer med:
Antall: rom og form:	
Etikk, religion og filosofi:	
Nærmiljø og samfunn:	

Halvårs evaluering av avdelingenes arbeid med fagområdene 2021-2022

Bruk progresjonsplan og månedsplanene i arbeidet.

Fornøyd med:	Må jobbe mer med:
Kommunikasjon, språk og tekst:	
Kropp, bevegelse, mat og helse:	
Kunst, kultur og kreativitet:	
Natur, miljø og teknologi:	

Fornøyd med:	Må jobbe mer med:
Antall: rom og form:	
Etikk, religion og filosofi:	
Nærmiljø og samfunn:	

Januar og februar		
Møter, kurs, kompetanseheving og behov for veiledning: Plandag Refleksjonsmøter Fagmøter Pedledermøter Personalmøter Opplæringskurs nytilsatte Verneombudskurs Brannvernkurs		Oppgaver med frister/pedagogisk årshjul: GDPR – rydde i barneperm Trygg og klar TRAS LOTUS Andre observasjoner Månedsbrev/plan Samenes dag Karneval Barn med vinterferie fri
Eventuelle observasjoner/kartlegging (behovsprøvet) og spesped hensyn:		
Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	Natur: Barnehagen skal utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna. <i>Rammeplan s.53</i>	2020-2021: - Vi skal ha vinteraktiviteter og leke oss med ski og aking. - Vi skal forske med vann, snø og is når det er kaldt.
		2021-2022:

Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	<u>IBS / Lek:</u> Barnehagen skal synliggjøre samisk kultur, og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet. <i>Rammeplan s.9</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Vi skal ha fokus på samisk kultur og Samefolkets dag. - Vi skal ha karneval og markere fastelavn, med alle forberedelser som hører til dette.
		2021-2022:
	<u>Språkfokus:</u> I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. <i>Rammeplanen s.47</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Sanger om vinter og snø - Samiske ord, musikk og eventyr - Eventyret om Skinnvotten - Tor Åge Bringsværd – Tambar får en venn
		2021-2022:
	<u>Fysisk miljø:</u> Barnehagen skal gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne. <i>Rammeplan s.50</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Tilrettelegge for fysisk aktivitet på klosserommet. - Tilrettelegge og støtte i vinteraktiviteter ute. - Bålmat på turdagene.
2021-2022:		

Refleksjon av perioden:

Hva fungerte godt og mindre godt i denne perioden? Hvorfor?

Hva bør vi videreføre, og hva bør vi bli bedre på i neste periode? Hvorfor og hvordan?

2020-2021:

2021-2022:

Mangfold og likeverd

Rammeplanen 2017 s.9-10

Mangfold

Barna skal få oppleve at det finnes ulike måter å tenke, handle og leve på. Vi tar utgangspunkt i det mangfoldet som omgir oss og lærer barna gjensidig respekt, forståelse og sameksistens. Vi skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Alle barn skal føle seg sett og anerkjent for den de er, og være en naturlig del av fellesskapet. Vi skal støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Synliggjøring av variasjoner i verdier, religion og livssyn er viktig i vårt arbeid, og det skal være rom for åndelige dimensjoner i samtaler med barn.

Likeverd

Alle barn skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i felleskap i alle aktiviteter i barnehagen. Foreldre og barn skal oppleve at de blir møtt på en likeverdig og inkluderende måte uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn.

Refleksjon rammeplan:

Hvordan balanserer vi mellom fysisk aktivitet og hvile?

Hvordan bruker vi måltider og matlaging som bidrag til at barna utvikler matglede?

Kjenner alle til opplysningsplikten til barnevernet? Hvordan håndterer vi den?

Mars og april		
<p>Møter, kurs, kompetanseheving og behov for veiledning:</p> <p>Refleksjonsmøter Fagmøter Pedledermøter Personalmøter Felles pedagogmøte VNB/Kroer Felles fagmøte VNB/Kroer Foreldremøte</p>	<p>Oppgaver med frister/pedagogisk årshjul:</p> <p>Trygg og klar TRAS LOTUS Andre observasjoner Barn som bør meldes opp til ressursteam Månedsbrev/plan Barn som bør meldes opp til ressursteam Evaluere årsplan, innspill til neste år Utviklingssamtaler</p>	
Eventuelle observasjoner/kartlegging (behovsprøvet) og spesped hensyn:		
Tema 2020-2022	<p>Mål</p> <p>Natur:</p> <p>Personalet skal utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler. <i>Rammeplan s.21</i></p>	<p>Tiltak</p> <p>2020-2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi ser spesielt etter fugler, men også nytt dyre- og planteliv. - Hva skjer i naturen om våren? - Vi introduserer spikking. <p>2021-2022:</p>

Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	<p><u>IBS / Lek:</u></p> <p>Personalet skal støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem.</p> <p><i>Rammeplan s. 55 og 22</i></p>	<p>2020-2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi begynner å leke oss med forskjellige regelleker. - Svømming starter opp igjen. - Hva slags fenomener kan vi se i naturen om våren? Vi reflekterer og undrer oss over nytt liv blant både dyr og planter. - Vi lager en «gul lunsj» før påske. <p>2021-2022:</p>
	<p><u>Språkfokus:</u></p> <p>Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling.</p> <p><i>Rammeplanen s. 23</i></p>	<p>2020-2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eventyret om påskeharen Lepus. - Tor Åge Bringsværd – Tambar og harepusene. - Sanger om nytt liv og påske. <p>2021-2022:</p>
	<p><u>Fysisk miljø:</u></p> <p>Det fysiske miljøet skal bidra til at barna får undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt.</p> <p><i>Rammeplan s.22</i></p>	<p>2020-2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forberede kjøkkenhagen. - Begynne å så planter/grønnsaker inne. - Forberedelser til påske og alt som hører til. - Rydde ute etter vinteren og finne frem sykler og andre våraktiviteter. <p>2021-2022:</p>

Refleksjon av perioden:

Hva fungerte godt og mindre godt i denne perioden? Hvorfor?

Hva bør vi videreføre, og hva bør vi bli bedre på i neste periode? Hvorfor og hvordan?

2020-2021:

2021-2022:

Personalet skal, mitt ansvar er:

Rammeplanen 2017 s. 19-22

OMSORG

- varetta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

LEK

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

LÆRING

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

DANNING

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Refleksjon rammeplan:

Hvordan jobber jeg for å nå hvert av punktene/målene over?

Hva gjør vi på avdelingen (samlet/felles) for å nå disse målene?

Tips:

Her kan dere lage plakater som dere kan henge på avdelingen hvor dere kan skrive inn det dere tenker rundt disse områdene: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/> gå videre inn på plakatgenerator

Filmer: ca 4 min: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/barnehagen-skal-fremje-laring/>

Ca 3,5 min: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/omsorgsfulle-relasjonar/>

ca 1,20min: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/film-trivsel-i-barnehagen/>

ca 2,30min: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/film-lek-i-barnehagen/>

Mai, juni og juli		
	Møter, kurs, kompetanseheving og behov for veiledning: Refleksjonsmøter Fagmøter Pedledermøter Personalmøter	Oppgaver med frister/pedagogisk årshjul: Trygg og klar TRAS LOTUS Andre observasjoner Barn som bør meldes opp til ressursteam Månedsbrev/plan Helårsevaluering Klargjøre avdelingen før ferien/hovedvask
Eventuelle observasjoner/kartlegging (behovsprøvet) og spesped hensyn:		
Tema 2020-2022	Mål Natur: Barnehagen skal videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. <i>Rammeplan s.49</i>	Tiltak 2020-2021: - Vi skal ha ruskenasksjon. - Vi skal så og høste i kjøkkenhagen. - Vi skal leke oss og forske med vann. - Vi fortsetter med regelleker. - Vi begynner å gå turer til skolens uteområder.
		2021-2022:

Tema 2020-2022	Mål	Tiltak
	<u>IBS / Lek:</u> Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehageåret på en god måte, og møte skolen eller ny avdeling med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. <i>Rammeplan s.34 og 8</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Vi slår oss sammen med de andre avdelingene ved ferieavvikling. - Felles turer med Ludde for å sikre gode overganger til høsten. - Vi har 17.mai-feiring i barnehagen før 17.mai.
		2021-2022:
	<u>Språkfokus:</u> Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. <i>Rammeplanene s. 8.</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Større fokus på skoleforberedende aktiviteter og turer. - Sanger og regler til 17.mai. - Enkel innføring i hvorfor vi feirer 17.mai. - Vi lager en forestilling til sommeravslutningen.
		2021-2022:
	<u>Fysisk miljø:</u> Personalet skal støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner <i>Rammeplan s.22</i>	2020-2021: <ul style="list-style-type: none"> - Vi skal pynte og feire 17.mai i barnehagen. - Opprydding og klargjøring for nytt barnehageår. - Vi arrangerer sykkeldag. - Pynting og klargjøring til sommerfest. - Vi skal følge opp kjøkkenhagen.
2021-2022:		

Refleksjon av perioden:

Hva fungerte godt og mindre godt i denne perioden? Hvorfor?

Hva bør vi videreføre, og hva bør vi bli bedre på i neste periode? Hvorfor og hvordan?

2020-2021:

2021-2022:

Livsmestring og helse

Rammeplan s.11 og s.49

IBS- inkluderende barnehage og skolemiljø.

Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barn kan prøve ut ulike sider ved samspill, felleskap og vennskap.

Fysisk aktivitet

Barna skal ha mulighet for fysisk aktivitet en stor del av barnehagedagen. Aktivitet fremmer barnas psykiske og fysiske helse, og vi skal være med å legge et godt grunnlag for barna i våre barnehager. Barna skal derfor få ulike utfordringer etter mestringsnivå, og delta i aktivitet hver dag.

Hvile

Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen. Det er en sammenheng mellom hvile og aktivitet, og dette har stor betydning for barnas fysiske og psykiske helse.

Grenser for egen kropp

Å bli trygg på egen kropp handler om å kjenne sine psykiske og fysiske grenser. Barna skal gjennom lek og samtaler gis muligheter til å bli kjent med sine rettigheter, og til å sette grenser for egen kropp.

Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Kosthold og måltider

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner. Vi følger helsedirektoratets anbefalinger om kosthold i barnehagen.

Refleksjon rammeplan:

Hva mener vi er viktig for å fremme barns fysiske og psykiske helse i barnehagen?

Hvilke rutiner har vi for å håndtere, stoppe og følge opp mobbing og krenkelser?

Hvordan gir vi barna anledning til ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagedagen.

Tips:

Webinar varer ca 14 min: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/webinar-livsmestring-og-helse/>

Helårs evaluering av avdelingenes arbeid med fagområdene 2020-2021:

Bruk progresjonsplan og månedsplanene i arbeidet.

Fornøyd med:	Må jobbe mer med:
Kommunikasjon, språk og tekst:	
Kropp, bevegelse, mat og helse:	
Kunst, kultur og kreativitet:	
Natur, miljø og teknologi:	

Fornøyd med:	Må jobbe mer med:
Antall: rom og form:	
Etikk, religion og filosofi:	
Nærmiljø og samfunn:	

Helårs evaluering av avdelingenes arbeid med fagområdene 2021-2022:

Bruk progresjonsplan og månedsplanene i arbeidet.

Fornøyd med:	Må jobbe mer med:
Kommunikasjon, språk og tekst:	
Kropp, bevegelse, mat og helse:	
Kunst, kultur og kreativitet:	
Natur, miljø og teknologi:	

Fornøyd med:	Må jobbe mer med:
Antall: rom og form:	
Etikk, religion og filosofi:	
Nærmiljø og samfunn:	

NOTATER:

Kalender 2020-2021

Måned	Ferie/fridager	Dette skjer hos oss
2020		
August	1.dag i nytt barnehageår 1.august Plandager 13.-14.august? – barnehagen stengt	
September		Foreldremøte Høstsuppe
Oktober	Skolens høstferie uke 40	FN dagen Refleksdag
November		
Desember	Juleferie 24.-31.desember – barnehagen stengt	Lucia Nissefest Julebord/julelunsj
2021		
Januar	Offisiell fridag 1.januar Plandag 4.januar – barnehagen stengt	Vinteraktivitetsdag
Februar	Skolens vinterferie uke 8	Samens dag Karneval
Mars	Påskeferie 31.mars	Foreldremøte Foreldrekaffe
April	Påskeferie 1.-5.april – barnehagen stengt	Gul lunsj Rusken-aksjon
Mai	Offisielle fridager 13.,17. og 24.mai Plandag 14.mai - barnehagen stengt	Markering av 17.mai/aktivitetsdag Dugnad
Juni		Skolegruppa overnatter Sommerfest Sykkeldag
Juli	Felles ferieavvikling uke 29 og 30 Siste dag i barnehageåret er 31.juli	

Kalender 2021-2022

Måned	Ferie/fridager	Dette skjer hos oss
2021		
August	1.dag i nytt barnehageår 1.august Plandager 12.-13.august – barnehagen stengt	
September		Foreldremøte Høstsuppe
Oktober	Skolens høstferie uke 40	FN dagen Refleksdag
November		
Desember	Juleferie 24.-31.desember – barnehagen stengt Plandag 30.desember	Lucia Nissefest Julebord/julelunsj
2022		
Januar		Vinteraktivitetsdag
Februar	Skolens vinterferie uke 8	Samens dag Karneval
Mars		Foreldremøte Foreldrecaffe
April	Påskeferie 13.-18.april – barnehagen stengt	Gul lunsj Rusken-aksjon
Mai	Offisielle fridager 17. og 26.mai Plandag 27.mai - barnehagen stengt	Markering av 17.mai/aktivitetsdag Dugnad
Juni		Skolegruppa overnatter Sommerfest Sykkeldag
Juli	Felles ferieavvikling uke 29 og 30 Siste dag i barnehageåret er 31.juli	

